

yayıncıdan

Merhaba Değerli **eskireni** Okurları,

İnsan konusunda üç seri dosya planlamıştık. İnsanın çok boyutlu ve çok katmanlı ilişkilerini ele almaya “**İnsan-doğa ilişkisi**” başlıklı dosya ile devam ediyoruz. Her şeyden önce bu dosya, insanın kendi doğasını anlamaya çalışmanın yanısıra insanın yaşadığı evrenle, yani doğayla olan ilişkisine ışık tutma çabalarının bir ürünüdür. Dolayısıyla bu dosyada insanın doğasıyla doğanın insanını paralel bir akış içerisinde doğal haliyle izleme fırsatı bulacaksınız.

İnsan ve doğa arasındaki serüven, dinamik bir birlikteliktir. İkisi arasındaki ilişki, bir nehir yatağındaki su ve toprağın akışkan ve yapışkan ilişkisi gibidir. Biri akarken diğeri o akışa yataklık etmektedir. Nehir yatağından kaynakayan gözeler nehri beslerken, nehir, yatağı boyunca uğradığı her yere canlılık verir. Hatta bu ilişki, nehir yatağına sığmayacak, aşkınlığı göğü aşacak kadar çok boyutlu bir ilişkidir. Çünkü insan, kökleriyle toprağın, dallarıyla rüzgarın ve güneşin, ruhuyla derinliğin akrabasıdır. Topraktan doğar, topraktan doyar, toprakta büyür, toprakta ölür... Gökten sulanır, gökten yeşerir, gökten canlanır, ruhu göğe çıkar. Yücelse başı arşa değer, alçalsa yere geçer.

Kısaca özetlemek gerekirse, susuz, havasız, güneşsiz, gıdasız, ruhsuz bir hayatı düşünmek mümkünse insanı da onlarsız düşünebiliriz. Fakat bırakın doğasız bir hayatı düşünmeyi, ölümü bile onsuz düşünemeyiz, değil mi? Dolayısıyla doğa, insanın varlık temeli, hayat kaynağı, varlık alanı. Fakat insanın doğasını düşünmeden doğanın eksik kalacağını unutmamak gerekir. Doğayı insan doğasının parçası yapan ve emrine amade kılan yüce iradeyi yok saydığımızda doğanın da insan doğasının da anlaşılamayacağı ortadadır. Çünkü insanın doğasında doğayı aşan bir doğallık söz konusudur. Aksi halde, insanı amipin planladığını iddia eder, H. Topçuoğlu'nun dediği gibi amipten hukukî ve ahlakî değerler yazmasını bekleriz. Tabii ki böylesi bir durumda sadece insanın doğasını bozmuş olmayız, doğanın kendisini de kendimize benzetebiliriz. Çünkü nehir kirlenince yatağı da doğal olarak kirlenecektir.

Nitekim anarşist sosyolog ve filozofların, doğal insan tasarısı başarılı olduğu için(!) nasıl doğal felaketlerle karşı karşıya kaldığımız ortadadır. Bu sebeple insanın doğasını anlamadan doğanın insanını anlamaya çalışmak, doğayı mikrop üretme laboratuvarı olarak değerlendirmek gibi indirgemeci felsefelerin üretilmesine yol açabilir. Dahası insanın doğasını da bu mikrop laboratuvarının ürünü olarak görme yanılığımıza mahkum edebiliriz. Tabi ki böyle bir felsefeden de tabiatı otlak, insanı sürü olarak gören bir sosyoloji türeyebilir. Böylesi bir sosyolojinin ortağı olan psikolojiye de bu sürünün çobanını seçme/seçtirme dürtüsünü yönlendirme görevi düşecektir!

Özetle söylemek gerekirse ilgiyle okuyacağınız bir dosyayla karşılaşacağınızı umuyoruz. Başta editörümüz İhsan Toker ve çok önemli katkılar sağlayan Adnan Aslan hocalar olmak üzere katılımda bulunan bütün üstatlarımızı teşekkür ediyor, **İslami Sosyal Bilimler** serisinin ilk dosyasını oluşturacak olan ve “**İslam Sosyolojisi**”ni konu alan gelecek sayımızda buluşmak dileğiyle selam ve saygılar sunuyoruz. ■